

ข้อมูลพื้นฐานประเทศจีน

1. ข้อมูลพื้นฐานประเทศจีน

สาธารณรัฐประชาชนจีน (People's Republic of China (PRC)) โดยมีกรุงปักกิ่ง (ในภาษาราชการจีนเรียกว่า “เป่ย์จิง” – 北京 – Beijing) เป็นเมืองหลวง ชาติจีนเป็นรูปดาวสีเหลือง 5 ดวงบนพื้นสีแดง

ดาวดวงใหญ่ หมายถึง พรรคคอมมิวนิสต์จีนซึ่งเป็นผู้นำผู้ปกครอง ดาวเล็กทั้ง 4 ดวง หมายถึง ชั้นชั้นที่ประกอบขึ้นเป็นสังคมจีน คือ ชั้นชนกรรมกร ชั้นชนชาวนา ชั้นชนนายทุนน้อย และชั้นชนนายทุนแห่งชาติ มีความหมายโดยรวมถึงเอกภาพของประชาชนจีนทุกชั้น ภายใต้การนำของพรรคคอมมิวนิสต์จีนและมีวันที่ 1 ตุลาคมของทุกปี เป็นวันชาติ

ประเทศจีนมีขนาดพื้นที่ 9.6 ล้านตารางกิโลเมตร¹ ใหญ่เป็นอันดับที่ 3 ของโลก ตั้งอยู่บนทวีปเอเชียตะวันออกเฉียง มีเส้นพรมแดนบนพื้นดินยาว 22,800 กิโลเมตร โดยมีพรมแดนติดต่อกับ 15 ประเทศโดยรอบ ทิศเหนือ จรด คาซัคสถาน มองโกเลีย รัสเซีย ทิศตะวันออก จรด เกาหลีเหนือ เกาหลีใต้ เวียดนาม ทิศตะวันตก จรด ทาจิกิสถาน อัฟกานิสถาน ปากีสถาน ทิศใต้ จรด อินเดีย เนปาล สิกขิม ภูฏาน พม่า ลาว เวียดนาม และมีชายฝั่งทะเลยาว 18,000 กิโลเมตร² โดยจีนครอบครองหมู่เกาะจำนวน 6,536 เกาะ เกาะที่ใหญ่ที่สุดคือเกาะไต้หวัน รองลงมาคือเกาะไห่หนาน³

2. ลักษณะภูมิประเทศ

ประเทศจีนตั้งอยู่บริเวณซีกโลกเหนือในทวีปเอเชียตะวันออกเฉียง ทางฝั่งตะวันตกของมหาสมุทรแปซิฟิก โดยสภาพภูมิประเทศของจีนค่อนข้างซับซ้อน พื้นที่ด้านตะวันตกยกตัวสูงและค่อยๆ ลาดต่ำลงมาทาง

1 Royal Thai Embassy, Beijing. **中华人民共和国**. [Online]. Available from: <http://www.thaiembbeij.org/thaiembbeij/th/republic-of-china/> [18 July 2014]

2 Faculty of Arts, Chulalongkorn University. **The People's Republic of China**. [Online]. Available from: <http://www.arts.chula.ac.th/~east/chinese/china1.html>. [20 July 2014]

3 ศูนย์ข้อมูลเพื่อธุรกิจไทยในจีน. **มณฑลไห่หนาน**. [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก <http://www.thaibizchina.com/thaibizchina/th/about-china/country/hainan/>. [15 กรกฎาคม 2557]

ตะวันออก⁴ ภูมิประเทศของจีนส่วนใหญ่เป็นภูเขา มีเนื้อที่ประมาณ 2 ใน 3 ของพื้นที่ทั้งประเทศ เขตภูเขานี้หมายรวมถึงเขตภูเขา เนินเขา และที่ราบสูง ที่ราบสูงที่มีชื่อเสียงของจีน ได้แก่ ที่ราบสูงชิงไห่-ทิเบต ที่ราบสูงมองโกลเลียใน ที่ราบสูงหวงถู่ และที่ราบสูงยูนนาน-ก๊วยโจว ที่ราบสูงทั้ง 4 แห่งนี้สูงจากระดับน้ำทะเลมากกว่า 1,000 เมตร โดยแต่ละพื้นที่จะมีลักษณะทางภูมิศาสตร์ต่างกันไป นอกจากนี้จีนยังเป็นประเทศที่มีแม่น้ำจำนวนมากกว่า 50,000 สาย มีบริเวณลุ่มน้ำมากกว่า 100 ตารางกิโลเมตร โดยแม่น้ำแยงซี เป็นแม่น้ำสายใหญ่และยาวที่สุดของจีน แม่น้ำสายสำคัญอื่นๆ ได้แก่ แม่น้ำหวงเหอหรือแม่น้ำเหลือง แม่น้ำเฮยหลงเจียง แม่น้ำจูเจียง และแม่น้ำหวายเหอ โดยแม่น้ำส่วนใหญ่อยู่ทางภาคตะวันออกและภาคใต้ของจีน ส่วนภาคตะวันตกเฉียงเหนือจะแห้งแล้งและมีปริมาณฝนน้อย

แผนที่แสดงขอบเขตพื้นที่ของสาธารณรัฐประชาชนจีน

ที่มา : World Atlas

จากการที่จีนมีเนื้อที่ประเทศกว้างใหญ่และมีพรมแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านถึง 15 ประเทศ เป็นระยะทางบกยาวถึง 2 หมื่นกิโลเมตร จีนจึงให้ความสำคัญกับนโยบายและการติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อรักษาความปรองดองและหาทางแก้ไขปัญหาพรมแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการเปิดประเทศและปฏิรูปทางเศรษฐกิจของจีน ซึ่งต้องอาศัยสภาวะความสงบบริเวณชายแดนและเส้นทางคมนาคมทางชายแดนในการพัฒนาเศรษฐกิจในบริเวณต่างไกล ซึ่งส่วนใหญ่ยังเป็นถิ่นทุรกันดารและประชาชนมีความยากจน

4 CRI online. ภูมิประเทศจีน. [ออนไลน์]. เข้าถึงจาก: <http://thai.cri.cn/learnchinese/lesson15/6.html>. [15 กันยายน 2557]

นับตั้งแต่การปฏิรูปเศรษฐกิจ ประเทศจีนได้กลายเป็นหนึ่งในกลุ่มประเทศเศรษฐกิจขนาดใหญ่ (G20)⁵ และมีการเติบโตทางเศรษฐกิจสูงอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2556 จีนเข้าร่วมเป็นสมาชิกถาวรของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ (United Nations Security Council – UNSC)⁶ มีการส่งออกสินค้าเป็นอันดับที่ 1 ของโลก⁷ และนำเข้าสินค้าเป็นอันดับที่ 2 ของโลก⁸ ในไตรมาสแรกของปี 2557 เศรษฐกิจจีนมีอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ร้อยละ 7.4⁹ ชะลอลงจากอัตราร้อยละ 7.7 ในไตรมาสที่ 4 ของปี 2556 และปัจจุบันธนาคารโลกได้จัดอันดับให้ประเทศจีนเป็นประเทศที่มีรายได้ปานกลางขั้นสูง (Upper Middle Income) โดยมีรายได้มวลรวมประชาชาติเฉลี่ยต่อหัว (Gross National Income per capita: GNI per capita) เท่ากับ 6,560 เหรียญสหรัฐ¹⁰

3. จำนวนประชากรและโครงสร้างประชากร

จีนมีประชากรมากที่สุดในโลกซึ่งจากการสำรวจในปี 2556 พบว่ามีจำนวน 136,072 ล้านคน¹¹ โดยมีอัตราการขยายตัวประชากรเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.92 ชาวจีนมีอายุขัยยืนยาวเฉลี่ย 75.3 ปี และเมื่อพิจารณาด้านโครงสร้างประชากรของจีนพบว่า

แบ่งตามเพศ ในปี 2556 ประชากรเพศชาย มีจำนวน 69,728 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 51.25 ประชากรหญิงมีจำนวน 66,344 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 48.75

แบ่งตามอายุ ในปี 2556 ประชากรอายุ 65 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 9.70 ของประชากรทั้งหมด เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.31 จากปี 2555 ประชากรที่มีอายุระหว่าง 15 - 64 ปี คิดเป็นร้อยละ 90 ของประชากรทั้งหมด ลดลงร้อยละ 0.26 จากปี 2555 และจำนวนประชากรช่วงอายุ 0-14 ปี มีจำนวน 22,316 ล้านคน หรือร้อยละ 16.40 ของประชากรทั้งหมด

แบ่งตามถิ่นอาศัย ในปี 2556 มีจำนวนประชากรผู้ที่อาศัยอยู่ในเมืองมีจำนวน 73,111 ล้านคน หรือมีสัดส่วนร้อยละ 53.10 ส่วนผู้ที่อาศัยอยู่ในชนบทมีจำนวน 62,961 ล้านคน หรือสัดส่วนร้อยละ 46.90 หากแยกตามภูมิภาค พบว่าภาคตะวันออกของจีนมีประชากรอาศัยหนาแน่นกว่าภาคตะวันตก ปัจจุบันรัฐบาลจีนมีนโยบายเร่งขยายสังคมเมือง (Urbanization) เพื่อพัฒนาความเจริญให้ทัดเทียมกันทั่วทุกท้องที่¹²

5 G20 Taskforce Department of the Prime Minister. *G20 Members*. [Online]. Available from: https://www.g20.org/about_g20/g20_members. [20 July 2014]

6 United Nations Security Council. *Current Members*. [Online]. Available from: <http://www.un.org/en/sc/members/>. [12 July 2014]

7 Central Intelligence Agency. *The World Factbook*. [Online]. Available from: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/rankorder/2078rank.html> [14 July 2014]

8 Central Intelligence Agency. *COUNTRY COMPARISON :: IMPORTS*. [Online]. Available from: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/rankorder/2087rank.html>. [11 July 2014]

9 National Bureau of Statistics of China. *GDP for the First Quarter of 2014*. [Online]. Available from: http://www.stats.gov.cn/english/PressRelease/201404/t20140417_540773.html. [20 July 2014]

10 The World Bank Group. *World Development Indicators*. [Online]. Available from: <http://data.worldbank.org/country/china>. [13 July 2014]

11 National Bureau of Statistics of China. 14 July 2014.

12 The World Bank Group. *World Development Indicators*. [Online]. Available from: <http://data.worldbank.org/country/china>. [13 July 2014]

ความเปลี่ยนแปลงด้านประชากรและโครงสร้างประชากร ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาเศรษฐกิจของจีนมีการเติบโตอย่างมาก ส่งผลให้เกิดการขยายตัวของเมืองอย่างรวดเร็วสังเกตจากอัตราผู้อยู่อาศัยในเมืองมีสัดส่วนเพิ่มขึ้น และมีแรงงานจีนอพยพย้ายถิ่นฐานจำนวนมาก

การขยายตัวอย่างรวดเร็วของเขตเมืองและอุตสาหกรรมในจีน ส่งผลให้จีนต้องขยายการลงทุนทั้งสาธารณูปโภค เขตอุตสาหกรรม และมีความต้องการที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้น ส่งผลให้อุตสาหกรรมก่อสร้างและอสังหาริมทรัพย์ได้รับประโยชน์ นอกจากนี้การเติบโตของสังคมอย่างรวดเร็วและการปรับตัวทางบวกของรายได้ผู้บริโภค ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้บริโภคต่อสินค้าประเภทฟุ่มเฟือยให้ได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นในกลุ่มสังคมเมือง ในขณะที่การเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้สูงอายุชาวจีนเป็นช่องทางและโอกาสสำหรับอุตสาหกรรมเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ในทางตรงกันข้ามจำนวนประชาชนวัยทำงานมีอัตราลดลง แต่ยังมีจำนวนแรงงานเพียงพอและมากกว่าความต้องการของตลาดการจ้างงานอยู่จำนวน 150 ล้านคน ทั้งนี้ IMF คาดการณ์ว่า จีนยังคงมีจำนวนแรงงานเกินความต้องการของภาคธุรกิจจนถึงปี 2563 ประมาณ 30 ล้านคน หลังจากปี 2563 ถึงปี 2568 จีนอาจเกิดภาวะแรงงานไม่เพียงพอต่อภาคธุรกิจ ซึ่งจะส่งผลให้ค่าจ้างแรงงานในจีนปรับสูงขึ้นและกระทบต่อผลกำไรในภาคอุตสาหกรรมและธุรกิจให้ลดลง อันจะนำไปสู่การลดลงของภาคการลงทุนด้วยเช่นกัน

ความไม่สมดุลของโครงสร้างประชากรในหลายมิติที่เกิดขึ้นนี้ มีผลบางส่วนมาจากการใช้นโยบายลูกคนเดียวมากกว่า 30 ปี รัฐบาลจีนจึงได้มีการทบทวนนโยบายและดำเนินการแก้ไขปัญหา โดยในปี 2557 กำหนดให้คู่สามี-ภรรยาซึ่งคนใดคนหนึ่งที่เป็นลูกคนเดียวของครอบครัวเดิม สามารถมีลูกได้สองคน และในอนาคตหลังปี 2558 คู่สามี-ภรรยาสามารถมีลูกได้สองคนโดยไม่มีเงื่อนไข และได้เห็นชอบในหลักการเกี่ยวกับการเพิ่มอายุเกษียณของข้าราชการจีน ส่งผลให้ผู้สูงอายุชาวจีนซึ่งเกษียณอายุเฉลี่ยวันละ 25,000 คน สามารถรักษาระดับรายได้ที่สูงในช่วงเวลาที่ยาวนานขึ้น นอกจากนี้ผู้สูงอายุของจีนในปัจจุบันยังไม่จำเป็นต้องเก็บเงินไว้ให้ลูกหลานเนื่องจากส่วนใหญ่มีลูกหลานคนเดียว ซึ่งเท่ากับว่าผู้สูงอายุเหล่านั้นนอกจากจะมีจำนวนมากขึ้นแล้วยังมีกำลังซื้อที่เพิ่มขึ้นด้วย

4. ระบบการปกครองของสาธารณรัฐประชาชนจีน

4.1 รูปแบบการปกครองของจีน

ประชาธิปไตยสังคมนิยมแบบจีน (Socialist Democracy with Chinese Characteristics) เป็นรูปแบบการปกครองโดยมีพรรคคอมมิวนิสต์จีน (Chinese Communist Party: CCP) เป็นสถาบันทางการเมืองที่มีอำนาจเด็ดขาดและสูงสุด ส่วนคณะรัฐบาลหรือที่เรียกว่า คณะมุขมนตรี (State Council) และองค์กรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง มีหน้าที่กำหนดแผนพัฒนาประเทศ นโยบาย และมาตรการเพื่อปฏิบัติตามมติยุทธศาสตร์และข้อชี้แนะที่พรรคกำหนดโดยจำแนกโครงสร้างบริหารประเทศออกเป็น 2 ระดับ ได้แก่

4.1.1 **การบริหารระดับประเทศ (ส่วนกลาง)** มีรัฐบาลกลางเป็นองค์กรที่มีอำนาจควบคุมการปกครองทั่วทั้งประเทศ เป็นสถาบันสำคัญในการบริหารประเทศซึ่งประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี คณะมุขมนตรี รัฐมนตรีกระทรวงต่างๆ ประธานคณะกรรมการต่างๆ ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจสอบบัญชี และเลขาธิการ

4.1.2 **การบริหารในระดับท้องถิ่น** ระบบการเมืองการปกครองของจีนมีการกระจายอำนาจออกจากส่วนกลาง โดยให้รัฐบาลในระดับมณฑล/มหานคร/เขตปกครองตนเอง และระดับท้องถิ่นอื่นๆ

มีอำนาจและสิทธิในการบริหารจัดการในระดับหนึ่ง โดยจะต้องสอดคล้อง/ไม่ขัดกับนโยบายหรือกฎหมายในระดับประเทศ

พื้นที่การปกครองของจีนแบ่งตามมณฑล

ที่มา : Flat World Knowledge

4.2 การแบ่งเขตการปกครอง

ปัจจุบันจีนแบ่งการปกครองโดยรวมออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ มณฑล เขตปกครองตนเอง (Special Administrative Regions, SARs) เทศบาลนคร (直辖市) และเขตการปกครองพิเศษ โดยแบ่งเขตการปกครองที่ย่อยออกมาเป็นมณฑล จังหวัด อำเภอ ตำบลและหมู่บ้าน ในประเภทของมณฑลปัจจุบันมีทั้งสิ้น 23 มณฑล

รายชื่อมณฑลของสาธารณรัฐประชาชนจีน

มณฑล	เมืองเอก	จำนวนจังหวัด	มณฑล	เมืองเอก	จำนวนจังหวัด
อันฮุย (安徽)	เหอเฟย์ (合肥)	17	เจียงซี (江西)	หนานชาง (南昌)	11
ฝูเจี้ยน (福建)	ฝูโจว (福州)	9	จีหลิน (吉林)	ฉางชุน (长春)	9
กานซู (甘肃)	หลานโจว (兰州)	6	เหลียวหนิง (辽宁)	เฉินหยาง (沈阳)	14
กวางตุ้ง (广东)	กว่างโจว (广州)	21	ชิงไห่ (青海)	ซีหนิง (西宁)	1
ก๊วยโจว (贵州)	ก๊วยหยาง (贵阳)	5	ส่านซี (陕西)	ซีอาน (西安)	10
ไห่หนาน (海南)	ไห่โข่ว (海口)	3	ซานตง (山东)	จี้หนาน (济南)	17
เหอเป่ย์ (河北)	สือเจียจวง (石家庄)	11	ซานซี (山西)	ไท่เอวี่ยน (太原)	17
เฮยหลงเจียง (黑龙江)	ฮาเอ๋อปิน (哈尔滨)	13	เสฉวน (四川)	เฉิงตู (成都)	19
เหอหนาน (河南)	เจิ้งโจว (郑州)	18	ยูนนาน (云南)	คุนหมิง (昆明)	14
หูเป่ย์ (湖北)	อู่ฮั่น (武汉)	13	เจ้อเจียง (浙江)	หังโจว (杭州)	11
หูหนาน (湖南)	ฉางซา (长沙)	14	ไต้หวัน (台湾)	ไทเป (臺北市)	16
เจียงซู (江苏)	หนานจิง (南京)	13			

นอกจากมณฑลต่าง ๆ แล้วยังมีเขตปกครองตนเอง (自治区) 5 แห่ง ดังนี้

1. **เขตปกครองตนเองกวางสี (广西壮族)** มีเมืองเอกชื่อ หนานหนิง (南宁) ตั้งอยู่ทางภาคใต้ของประเทศ มีพื้นที่ประมาณ 240,000 ตารางกิโลเมตร ทางทิศใต้ติดกับมณฑลยูนนาน ทางเหนือติดกับมณฑลก๊วยโจว ทางตะวันออกเฉียงเหนือติดกับมณฑลหูหนาน ทางตะวันออกเฉียงใต้ติดกับมณฑลกวางตุ้ง ทางใต้ติดกับอ่าวตังเกี๋ย และทางตะวันตกเฉียงใต้ติดกับประเทศเวียดนาม

2. **เขตปกครองตนเองมองโกเลียใน (内蒙古)** มีเมืองเอกชื่อ ฮูเหอเข้าเท่อ (呼和浩特) ชื่อย่อ เนย์เหมิงกู่หรือมองโกเลียใน มีลักษณะพื้นที่แคบยาวพาดตามชายแดนภาคเหนือของจีนกั้นระหว่างจีนกับมองโกเลียและรัสเซีย โดยมีชายแดนยาว 4,200 กิโลเมตร ด้านตะวันออก ตะวันตก และได้มีพื้นที่ติดกับ 8 มณฑลของจีน

3. **เขตปกครองตนเองหนิงเซี่ย (宁夏回族)** มีเมืองเอกชื่อ หยินชวน (银川) ตั้งอยู่ในภาคตะวันตกเฉียงเหนือของจีน ทางตอนบนของแม่น้ำหวงเหอ (แม่น้ำเหลือง) ทิศตะวันออกติดกับมณฑลส่านซี

ทิศเหนือติดต่อกับมองโกเลียใน ทิศใต้ติดกับมณฑลกานซู แบ่งเขตการปกครองเป็น 2 เขต 4 เมือง 16 อำเภอ พื้นที่ 66,000 ตารางกิโลเมตร ภูมิประเทศทางใต้เป็นที่ราบสูงหวงถู่ พื้นที่ทางเหนือลาดต่ำเป็นบริเวณที่ราบหนึ่งเขี้ยว ซึ่งมีพื้นที่เป็น 1 ใน 4 ของประเทศ พื้นที่โดยทั่วไปสูงกว่าระดับน้ำทะเล 1,100-2,000 เมตร จุดสูงสุด 3,556 เมตร ทิศเหนือเป็นพื้นที่ทะเลทรายได้แก่ ทะเลทรายเถิงเก้อหลี่ เหม่าอูซู่ และอูหลันปู้เหอ

4. เขตปกครองตนเองซินเจียง (新疆维吾尔族) มีเมืองเอกชื่อ อูหลู่มู่ฉี (乌鲁木齐) ชื่อเดิม ซีเฉิง แปลว่า เมืองทางตะวันตก ตั้งอยู่ทางตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศประมาณ 1 ใน 6 ของพื้นที่ทั้งประเทศ นับเป็นพื้นที่เขตปกครองที่ใหญ่ที่สุดของจีน ทิศตะวันออกเฉียงเหนือติดกับมองโกเลีย ทิศตะวันตกติดกับรัสเซีย คาซัคสถาน คีร์กีซสถาน และทาจิกิสถาน ทิศตะวันตกเฉียงใต้ติดกับอัฟกานิสถาน ปากีสถาน และอินเดีย มีชายแดนยาวถึง 5,600 กิโลเมตร พื้นที่ 1.66 ล้านตารางกิโลเมตร เขตปกครองตนเองซินเจียงเป็นพื้นที่ทะเลทรายโกบีถึงร้อยละ 22 ของพื้นที่ทั้งหมด

5. เขตปกครองตนเองทิเบต (西藏) มีเมืองเอกชื่อ ลาซา ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของจีน ทิศเหนือติดกับเขตปกครองตนเองซินเจียงของชนเผ่าอุยกูร์ และมณฑลชิงไห่ ทิศตะวันออกเชื่อมกับมณฑลเสฉวน ทิศตะวันออกเฉียงใต้ติดกับมณฑลยูนนาน และทิศใต้กับทิศตะวันตกมีอาณาเขตติดกับพม่า อินเดีย ภูฏาน และเนปาล ซึ่งเป็นแนวตะเข็บชายแดนที่มีความยาวกว่า 4,000 กิโลเมตร โดยมีพื้นที่กว่า 1.22 ล้านตารางกิโลเมตร คิดเป็นอัตราส่วนร้อยละ 12.8 ของพื้นที่ประเทศจีน โดยส่วนหนึ่งของที่ราบสูงทางตอนใต้ของทิเบต มีแนวคดเคี้ยวของเทือกเขาหิมาลัยซึ่งมีระดับความสูงที่ 6,000 เมตรขึ้นไป เป็นระยะทางยาว 2,400 กิโลเมตร ทิเบตมีแม่น้ำสายหลัก คือ แม่น้ำหยาหลู่จางปู้เจียง ซึ่งไหลผ่านหุบเขาใหญ่หยาหลู่จางปู้เจียง ที่มีความลึกที่สุดในโลก คือ 5,382 เมตร

สำหรับเทศบาลนคร (直辖市) เป็นเมืองระดับใหญ่เทียบเท่าระดับมณฑล มีทั้งสิ้น 4 แห่ง ประกอบด้วย

1. ปักกิ่ง (北京)
2. เทียนจิน (天津)
3. เซี่ยงไฮ้ (上海)
4. ฉงชิ่ง (重庆)

เขตปกครองพิเศษ (Special Administrative Regions, SARs) (特别行政区) ที่จีนเข้าไปปกครอง มีทั้งสิ้น 2 แห่งคือ

1. เขตปกครองพิเศษฮ่องกง (香港) หรือ เซี่ยงกั่ง มีชื่อเรียกอย่างเป็นทางการว่า เขตปกครองพิเศษฮ่องกง (Hong Kong SAR หรือ Hong Kong Special Administrative Region of the People's Republic of China) ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยอยู่ติดกับมณฑลกวางตุ้งของจีน

2. เขตปกครองพิเศษมาเก๊า (澳門) หรือ เอ้าเหมิน ตั้งอยู่ทางฝั่งตะวันตกของปากแม่น้ำจูเจียงทางภาคใต้ของจีน ทิศตะวันออกหันเข้าหาเกาะฮ่องกง ซึ่งอยู่ห่างออกไปราว 61 กิโลเมตร เขตปกครองพิเศษมาเก๊าครอบคลุมอาณาบริเวณที่เป็นคาบสมุทรมาเก๊า (8.5 ตร.กม.) เกาะตั้งจี้ (6.2 ตร.กม.) และเกาะลู่หวาน (7.6 ตร.กม.) มีเนื้อที่โดยรวมเพียง 25.8 ตร.กม.

4.3 กรมการเมืองจีน

สมาชิกคณะกรรมการประจำกรมการเมือง (中央政治局常委; Politburo Standing Committee of the Communist Party of China) หรือกลุ่มผู้นำสูงสุดของพรรคคอมมิวนิสต์และประเทศจีน ซึ่งชุดปัจจุบันเข้ารับตำแหน่งเมื่อ 15 พฤศจิกายน 2555 มีผู้ดำรงกรมการเมืองจีนมีทั้งสิ้น 7 ตำแหน่ง ประกอบไปด้วยสมาชิกและประวัติย่อ ดังนี้

ภาพผู้นำกรมการเมืองสมัยที่ 5
ประกอบด้วย

1. สี จิ้นผิง (习近平)
2. หลี่ เค่อเฉียง (李克强)
3. จาง เต๋อเจียง (张德江)
4. หยู เจิ้งเซิง (俞正声)
5. หลิว หยุนซาน (刘云山)
6. หวัง ฉีซาน (王岐山)
7. จาง เกาหลี (张高丽)

1. สี จิ้นผิง (习近平) ปัจจุบันอายุ 61 ปี จบปริญญาตรีวิศวกรรมเคมี มหาวิทยาลัยชิงหัว ปริญญาโททฤษฎีการเมืองและแนวคิดของลัทธิมาร์กซ์ สถาบันสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยชิงหัว และปริญญาเอกด้านนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยชิงหัว ปัจจุบันดำรงตำแหน่งประธานาธิบดีของสาธารณรัฐประชาชนจีน เลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์จีน สมาชิกคนแรกของคณะกรรมการประจำกรมการเมือง ประธานคณะกรรมการบริหารกลางการทหาร อธิการบดีโรงเรียนพรรคกลาง (Central Party School)

สี จิ้นผิง เข้าเป็นสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์จีนในเดือนมกราคม 2517 (ค.ศ. 1974) โดยมีประสบการณ์ในการทำงานที่โดดเด่น คือ การเป็นเลขานุการใกล้ชิดของ เกิง เปียว อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รองเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์จีนอำเภอเจิ้งตั้ง มณฑลเหอเป่ย์ กรรมการประจำคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีนของเมืองเซี่ยเหมิน รองผู้ว่าราชการการเมืองเซี่ยเหมิน เลขาธิการคณะกรรมการพรรคคอมมิวนิสต์จีนเมืองหนิงเต๋อ เลขาธิการคณะกรรมการพรรคคอมมิวนิสต์เมืองฝูโจว รองเลขาธิการคณะกรรมการพรรคคอมมิวนิสต์มณฑลฝูเจี้ยน ผู้ว่าราชการมณฑลฝูเจี้ยน รองเลขาธิการคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์ของมณฑลเจ้อเจียง เลขาธิการคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์ของมณฑลเจ้อเจียง รักษาการผู้ว่าราชการมณฑลเจ้อเจียง เลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์จีนประจำเชียงใหม่ อธิการบดีโรงเรียนพรรคคอมมิวนิสต์จีนส่วนกลาง และเป็นที่ทราบกันดีว่า สี จิ้นผิง เป็นหนึ่งในผู้นำจอมปราบคอร์รัปชันในวงราชการจีน ทำให้คาดหมายกันว่าจะเป็นผู้นำที่มีแนวคิดค่อนข้างเปิดกว้างทั้งทางการเมืองและทางเศรษฐกิจ ซึ่งจะเอื้อต่อการปฏิรูปประเทศจีนต่อไปในอนาคต

2. หลี่ เค่อเฉียง (李克強) อายุ 58 ปี จบปริญญาตรีเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยปักกิ่ง ได้ศึกษาเพิ่มเติมทางกฎหมายในคณะนิติศาสตร์ (ถือเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยปักกิ่งรุ่นแรกหลังการปฏิวัติทางวัฒนธรรม) ปริญญาโทและปริญญาเอกด้านเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยปักกิ่ง

หลี่ เค่อเฉียง ปัจจุบันดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นผู้นำหัวแถวของกลุ่มประชานิยม (Populists) ในกลุ่มผู้นำรุ่นที่ 5 ของพรรคคอมมิวนิสต์จีน โดยรายชื่อของเขายังอยู่ในลำดับที่สองของคณะกรรมการประจำกรมการเมือง

ในปี 2541 หลี่ย้ายลงพื้นที่ไปรับตำแหน่งรองเลขาธิการคณะกรรมการพรรคคอมมิวนิสต์จีนจากการสร้างผลงานโดดเด่น ในตำแหน่งรักษาการผู้ว่าราชการมณฑลเหอหนาน ซึ่งมีสภาพเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างแร้นแค้น จนได้รับตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการพรรคคอมมิวนิสต์จีนมณฑลเหอหนานและผู้ว่าราชการมณฑลเหอหนาน เลขาธิการคณะกรรมการพรรคคอมมิวนิสต์จีนมณฑลเหลียวหนิง ในปี 2550 ระหว่างที่เป็นผู้นำสูงสุดของมณฑลเหลียวหนิง ซึ่งเป็นที่ตั้งของเขตเศรษฐกิจที่สำคัญทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของจีน ท่านมีผลงานในการจัดการประชุมเศรษฐกิจระดับโลกอย่าง World Economic Forum (WEF) ที่เมืองต้าเหลียนอีกด้วย นอกจากนี้ยังได้รับการผลักดันให้เข้าเป็น 1 ใน 9 ของสมาชิกถาวรประจำกรมการเมือง ขณะที่ปีถัดมาก็ได้รับตำแหน่งการบริหารเป็นรองนายกรัฐมนตรีคนที่หนึ่งของจีนรองจาก เวิน เจียเป่า

3. จาง เต๋อเจียง (張德江) ปัจจุบันอายุ 67 ปี จบปริญญาตรีด้านเศรษฐศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยคิม อิลซุง ในเกาหลีเหนือ ในเดือนพฤษภาคม 2515 จาง เต๋อเจียงเข้าศึกษาต่อด้านภาษาอังกฤษและภาษาเกาหลีที่มหาวิทยาลัยเหยียนเปียน ในเขตปกครองตนเองชนชาติเกาหลีเหยียนเปียน มณฑลจี๋หลิน ที่มีพรมแดนอยู่ติดกับประเทศรัสเซียและเกาหลีเหนือ จากนั้นในช่วงฤดูร้อนปี 2521 จึงเดินทางไปศึกษาต่อด้านเศรษฐศาสตร์ที่มหาวิทยาลัยคิม อิลซุง ในเกาหลีเหนือ และจบการศึกษาในปี 2523 จากสายสัมพันธ์กับเกาหลีเหนือจึงได้สร้างความแตกต่างให้จาง เต๋อเจียงกับผู้นำจีนรุ่นเดียวกันคนอื่นๆ

หลังจบการศึกษาจากเกาหลีเหนือ ท่านเคยรับตำแหน่งคณะกรรมการพรรคประจำมหาวิทยาลัยเหยียนเปียน รองอธิการบดีมหาวิทยาลัย ก่อนที่จะได้รับการแต่งตั้งให้เป็นรองเลขาธิการพรรคประจำเมืองเหยียนจี๋ มณฑลจี๋หลิน คณะกรรมการประจำเขตปกครองตนเองชนชาติเกาหลีเหยียนเปียน และได้รับการแต่งตั้งให้เป็นรองเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์ประจำมณฑลจี๋หลิน ควบกับเลขาธิการพรรคประจำเขตเหยียนเปียน ซึ่งถือเป็นตำแหน่งใหญ่ที่สุดของเขตปกครองดังกล่าว

ในปี 2538 จาง เต๋อเจียงเป็นเลขาธิการพรรคประจำมณฑลจี๋หลิน และประธานสภาผู้แทนประชาชนมณฑลจี๋หลิน ระหว่างปี 2541 - 2545 จาง ดำรงตำแหน่งเลขาธิการพรรคประจำมณฑลเจ้อเจียง ในปี 2545-2550 ดำรงตำแหน่งเลขาธิการพรรคประจำมณฑลกวางตุ้ง พร้อมกับรับตำแหน่งสำคัญคือ สมาชิกกรรมการเมืองแห่งคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีน

ในระหว่างปี 2551-2555 ท่านก็ได้รับตำแหน่งใหญ่เป็นรองนายกรัฐมนตรีผู้ดูแลด้านพลังงานโทรคมนาคม และคมนาคม ในช่วงต้นปี 2556 ได้รับมอบหมายให้แก้ไขวิกฤตการณ์ทางการเมืองจากกรณีของ “ปั๋ว ซีไห่” และให้ดำรงตำแหน่งแทนที่ปั๋ว ซีไห่

4. หยู เจิ้งเซิง (俞正声) อายุ 69 ปี จบปริญญาตรีด้านวิศวกรรมศาสตร์ จากสถาบันวิศวกรรมศาสตร์การทหารฮาร์บิน ภาควิชาจรวดนำวิถี วิชาเอกการควบคุมระบบอัตโนมัติของซีปนาวู

หยู เจิ้งเซิง เข้าเป็นสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์จีนในเดือนพฤศจิกายน 2507 ตั้งแต่วัยหนุ่ม และได้เข้าชั้นมาจนกระทั่งได้เป็นระดับผู้บริหารหลังสิ้นสุดการปฏิวัติวัฒนธรรม ในปี 2532 หยู เจิ้งเซิงดำรงตำแหน่งรองเลขาธิการพรรคฯ ประจำเมืองชิงเต่า รองนายกเทศมนตรีเมือง และนายกเทศมนตรีเมืองตามลำดับ

หยู เจิ้งเซิง ทำงานในมณฑลซานตงนานกว่า 12 ปี โดยประสบความสำเร็จอย่างมากในการผลักดันให้เปียร์ชิงเต่า และเครื่องใช้ไฟฟ้าไฮเออร์โด่งดังในตลาดโลก ซึ่งตำแหน่งสุดท้ายที่เขาได้รับ คือ เลขาธิการคณะกรรมการพรรคคอมมิวนิสต์จีนประจำเมืองชิงเต่า ก่อนเข้ามาทำงานในส่วนกลางในปี 2540 โดยรับงานเลขาธิการพรรคฯ ประจำกระทรวงการเคหะและการพัฒนาเมือง-ชนบทจีน และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการเคหะและการพัฒนาเมือง-ชนบทจีน ก่อนที่ในปีถัดมาจะถูกยกย่องระดับเป็นเจ้ากระทรวงการเคหะและการพัฒนาเมือง-ชนบทจีน ภายใต้การนำของนายกรัฐมนตรีจู หรงจี

กระทั่งปี 2544 ได้ถูกย้ายให้ไปเป็นเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์จีนประจำมณฑลเหอเป่ย์ และในปีถัดมาในการประชุมสมัชชา 16 “หยู เจิ้งเซิง” ก็กลายเป็นหนึ่งในสมาชิกคณะกรรมการการเมืองในปี 2550 ดำรงตำแหน่งสำคัญ คือ สมาชิกคณะกรรมการนครเซี่ยงไฮ้ สมาชิกคณะกรรมการประจำนครเซี่ยงไฮ้ และเลขาธิการคณะกรรมการพรรคคอมมิวนิสต์จีนประจำนครเซี่ยงไฮ้ โดยเข้าไปรับหน้าที่ที่เซี่ยงไฮ้แทน “สี จิ้นผิง”

5. หลิว หยุนซาน (刘云山) อายุ 67 ปี จบการศึกษาจากวิทยาลัยครูจี๋หนิง เขตปกครองตนเองมองโกเลียใน และปริญญาตรีด้านการบริหารพรรคและรัฐกิจ จากโรงเรียนพรรคคอมมิวนิสต์จีนส่วนกลาง

หลิวทำงานอยู่ในเขตปกครองตนเองมองโกเลียในซึ่งถือว่าเป็นพื้นที่ทุรกันดารกว่า 20 ปี โดยเคยทำงานในทุกระดับตั้งแต่ครู ผู้สื่อข่าวของสำนักข่าวซินหว่า รองเลขาธิการสันนิบาตเยาวชนคอมมิวนิสต์จีนแห่งเขตปกครองตนเองมองโกเลียใน และได้เข้าไปจนถึงงานในระดับบริหารของเขตปกครองตนเองมองโกเลียใน เช่น คณะกรรมการประจำเขตปกครองฯ ผู้อำนวยการฝ่ายโฆษณาการของเขตปกครองฯ เลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์ประจำเมืองซือเฟิง เขตปกครองตนเองมองโกเลียใน ฯลฯ

ในปี 2536 ท่านเข้ามาทำงานที่ส่วนกลางในตำแหน่งรัฐมนตรีช่วยว่าการโฆษณาการของคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีน ในปี 2545 ได้ดำรงตำแหน่งสมาชิกคณะกรรมการการเมืองเลขาธิการสำนักงานเลขาธิการ และรัฐมนตรีว่าการโฆษณาการของคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีน

ภายหลังการประชุมใหญ่พรรคคอมมิวนิสต์จีนสมัยที่ 18 ได้รับเลือกให้เป็นหนึ่งในสมาชิกคณะกรรมการกลางประจำพรรคคอมมิวนิสต์ คณะกรรมการการเมืองแห่งคณะกรรมการพรรคคอมมิวนิสต์จีน และถูกเลือกให้เป็น 1 ใน 7 ของคณะกรรมการประจำกรมการเมือง

6. **หวัง ฉีซาน (王岐山)** อายุ 65 ปี เป็นชาวฮั่น จบปริญญาตรีประวัติศาสตร์จากมหาวิทยาลัยซีเป่ย์ (มหาวิทยาลัยตะวันตกเฉียงเหนือแห่งประเทศจีน) “หวัง ฉีซาน” รับผิดชอบในตำแหน่งรองนายกรัฐมนตรีผู้ดูแลด้านเศรษฐกิจ ดูแลทั้งนโยบายเศรษฐกิจ และการเงินในรัฐบาลของนายกรัฐมนตรีเวิน เจียเป่า ในระหว่างปี 2537-2540 หวัง ฉีซานดำรงตำแหน่งผู้บริหารสูงสุดของธนาคารเพื่อการก่อสร้างจีน (China Construction Bank) ซึ่งเป็นธนาคารยักษ์ใหญ่ 1 ใน 4 ของจีน ผู้อำนวยการสำนักงานปฏิรูประบบเศรษฐกิจแห่งสำนักนายกรัฐมนตรีจีน เลขานุการคณะกรรมการพรรคคอมมิวนิสต์จีนมณฑลไห่หนาน (เกาะไหหลำ)

ในเดือนเมษายน 2546 ขณะที่เกิดวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสซาร์ส หวัง ฉีซานได้ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีนครปักกิ่งเพื่อแก้ไขวิกฤตการณ์ ซึ่งท่านก็สามารถแสดงผลงานได้ดี ทั้งยังมีบทบาทอย่างยิ่งในการเตรียมมหานครปักกิ่ง ในการเป็นเจ้าภาพกีฬาโอลิมปิก 2551

ผลงานอันโดดเด่นของหวัง ฉีซาน ทำให้ในการประชุมสมัชชาพรรคคอมมิวนิสต์สมัยที่ 17 ท่านได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการประจำกรมการเมืองแห่งคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์จีน และในปีต่อมาก็ได้รับแต่งตั้งให้เป็นรองนายกรัฐมนตรีจีน นอกจากนี้ด้วยประสบการณ์ที่เฟื่องฟูในทางการบริหารเศรษฐกิจ ทำให้มหาวิทยาลัยชิงหัวแต่งตั้งท่านให้เป็นศาสตราจารย์ของคณะเศรษฐศาสตร์และการจัดการอีกด้วย

7. **จาง เกาลี (张高丽)** อายุ 67 ปี จบปริญญาตรีเศรษฐศาสตร์ (เอกสถิติและการวางแผน) มหาวิทยาลัยเซี่ยเหมิน จาง เกาลี จบการศึกษาทางด้านเศรษฐศาสตร์และการวางแผน และเริ่มทำงานในสายนี้โดยตรง หลังจากจบการศึกษาในปี 2513 ท่านทำงานให้กับบริษัทน้ำมันเม่าหมิงในมณฑลกวางตุ้งนานกว่า 15 ปี และเริ่มต้นจากตำแหน่งพนักงาน ก่อนขยับขึ้นเป็นรองเลขาธิการเลขาธิการพรรคประจำกลุ่มบริษัทฯ ผู้จัดการฝ่ายวางแผน รองผู้จัดการและผู้จัดการใหญ่ของกลุ่มบริษัทเม่าหมิง

ในเดือนพฤศจิกายน ปี 2516 จาง เกาลีในวัย 27 ปี ได้เข้าเป็นสมาชิกพรรคคอมมิวนิสต์จีน และเข้ามามีบทบาทสำคัญหลัง เติ้ง เสี่ยวผิง ดำเนินนโยบายปฏิรูปเศรษฐกิจด้วยการปลดปล่อยกำลังการผลิตและเปิดประเทศ โดยในปี 2528 ท่านเข้ารับตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและการค้าแห่งมณฑลกวางตุ้ง เลขาธิการคณะทำงานของพรรคฯ

ปี 2531 จาง ขึ้นไปดำรงตำแหน่งรองผู้ว่ากรมณฑลกวางตุ้ง ก่อนที่ในปี 2540 จะได้รับหน้าที่ผู้บริหารสูงสุดของเมืองเซินเจิ้น เขตเศรษฐกิจพิเศษของมณฑลกวางตุ้ง ไม่กี่ปีให้หลังก็ได้ขึ้นเป็นผู้ว่ากรมณฑลกวางตุ้ง และเลขาธิการคณะกรรมการกลางพรรคคอมมิวนิสต์มณฑลกวางตุ้งควบตำแหน่งผู้ว่ากรมณฑลกวางตุ้งตามลำดับ

ก่อนการประชุมสมัชชาพรรคคอมมิวนิสต์สมัยที่ 17 ในปี 2550 จาง เกาลีถูกย้ายให้ไปดำรงตำแหน่งเลขาธิการพรรคคอมมิวนิสต์จีนประจำนครเทียนจิน เมืองท่าสำคัญที่อยู่ใกล้กับเมืองหลวงปักกิ่ง และเป็น 1 ใน 4 มหานครที่ขึ้นตรงกับรัฐบาลกลาง ก่อนที่จะได้รับเลือกให้เป็น 1 ใน 25 ของกรรมการประจำกรมการเมือง และล่าสุดในการประชุมสมัชชา ครั้งที่ 18 ในปี 2556 ท่านเป็น 1 ใน 7 สมาชิกคณะกรรมการประจำกรมการเมือง หรือหนึ่งในสมาชิกคณะผู้นำสูงสุดของพรรคคอมมิวนิสต์จีนได้ในที่สุด

4.4 การพัฒนาทางเศรษฐกิจของจีน

ในช่วง 30 ปีแรกหลังจากที่ประเทศจีนใหม่ได้สถาปนาขึ้นเมื่อปี 2492 เป็นต้นมา รัฐบาลจีนได้ใช้ระบบเศรษฐกิจแบบวางแผนมาโดยตลอด กล่าวคือ มีคณะกรรมการวางแผนขององค์กรพิเศษของจีนทำหน้าที่เป็นผู้วางแผนและกำหนดเป้าหมายการพัฒนาทางเศรษฐกิจในแต่ละด้าน อาทิ โรงงานต้องผลิตสินค้าตามข้อกำหนดของหน่วยงานวางแผนของรัฐบาล หมู่บ้านในชนบทต้องเพาะปลูกพืชเกษตรตามข้อกำหนดของรัฐบาล องค์กรด้านธุรกิจต้องเก็บสต็อกสินค้าและจำหน่ายสินค้าตามข้อกำหนดรัฐบาลทุกประการ ไม่ว่าจะเป็ชนิดสินค้า จำนวน และราคาสินค้า แม้ว่าระบบเศรษฐกิจประเภทนี้สามารถทำให้เศรษฐกิจจีนมีการพัฒนาอย่างมั่นคงแบบมีการวางแผนและมีเป้าหมาย แต่ก็เป็นการจำกัดศักยภาพและอัตราความเร็วในการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างร้ายแรงเช่นกัน

ต่อมาในปี 2513 ผู้นำของจีนได้ตระหนักถึงความเหลื่อมล้ำระหว่างสถานะและอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจจีนกับเศรษฐกิจโลก จึงได้ตัดสินใจดำเนินการปฏิรูประบบเศรษฐกิจซึ่งต้องใช้เวลาในการดำเนินการยาวนานหลายสิบปี โดยในปี 2521 รัฐบาลจีนเผยแพร่ระบบรับเหมาทำการผลิตโดยทำสัญญากับครอบครัวชาวนาทำการผลิตในพื้นที่ที่ได้รับการแบ่งสรรในเขตชนบท ต่อมาในปี 2527 ได้มีการขยายจุดสำคัญในการปฏิรูประบบเศรษฐกิจจากเขตชนบทมาสู่เขตเมือง จนถึงปี 2535 หลังจากที่รัฐบาลจีนพบทิศทางการปฏิรูปที่ชัดเจนยิ่งขึ้น จึงได้สร้างระบบเศรษฐกิจการตลาดแบบสังคมนิยมขึ้น โดยมีสาระสำคัญ อาทิ 1) ยึดมั่นในแนวทางการพัฒนาองค์ประกอบของเศรษฐกิจที่หลากหลายไปพร้อมกัน โดยมีระบบเศรษฐกิจที่กรรมสิทธิ์ในทรัพยากรและปัจจัยการผลิตเป็นของรัฐเป็นหลัก ปรับเปลี่ยนระบบการบริหารจัดการรัฐวิสาหกิจ โดยการสร้างระบบรัฐวิสาหกิจสมัยใหม่ที่สอดคล้องกับข้อกำหนดของเศรษฐกิจแบบตลาด 2) สร้างระบบตลาดแบบเปิดกว้างอย่างเป็นทางการทั้งประเทศ เพื่อให้บรรลุถึงการรวมกันอย่างแน่นแฟ้นระหว่างตลาดในเมืองและตลาดในชนบท การเชื่อมโยงกันระหว่างตลาดภายในประเทศกับตลาดต่างประเทศ กระตุ้นให้เกิดการจัดสรรทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ในปี 2540 รัฐบาลจีนได้ยกเศรษฐกิจระบบที่รัฐมิได้มีกรรมสิทธิ์ในทรัพยากรและปัจจัยการผลิตทั้งหมดให้เป็นองค์ประกอบสำคัญของเศรษฐกิจแบบสังคมนิยมของจีน สนับสนุนให้เกิดการจัดสรรระหว่างปัจจัยการผลิตที่สำคัญ เช่น เงินทุนและเทคโนโลยี กับผลตอบแทนที่ได้รับ ทำให้การปฏิรูประบบเศรษฐกิจก้าวหน้าไปอีกขั้นหนึ่ง ต่อมาในปี 2545 การปฏิรูปแต่ละด้านดำเนินการอย่างมีระบบขั้นตอนมีประสิทธิภาพอย่างชัดเจน ประเทศจีนในปัจจุบันนั้นได้มีการสร้างระบบเศรษฐกิจการตลาดแบบสังคมนิยมในเบื้องต้นแล้ว บทบาทพื้นฐานของตลาดในการจัดสรรทรัพยากรเริ่มมีความแข็งแกร่งยิ่งขึ้น ระบบการปรับเปลี่ยนและควบคุมในระดับมหภาคมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

4.5 แนวนโยบายและผลงานพัฒนาประเทศในปัจจุบัน

ประธานาธิบดีสี จิ้น ผิง เข้าดำรงตำแหน่งเมื่อ 15 มีนาคม 2556 - ปัจจุบัน สืบต่อจากประธานาธิบดีหู จิ้นเทา มีท่าทีแข็งกร้าวต่อกรณีอื้อราษฏร์บังหลวง และคณะรัฐบาลจีนได้ดำเนินการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 12 มีรายละเอียดดังนี้

4.5.1 *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 12 ระหว่างปี พ.ศ. 2554-2558* เป็นนโยบายที่ใช้เป็นแนวทางหลักในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมระดับประเทศของจีน มุ่งเน้นในการให้ความสำคัญ

กับปริมาณการบริโภคสินค้าของตลาดภายในประเทศมากขึ้น จากเดิมที่มุ่งเน้นที่การเพิ่ม GDP และการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรและการส่งออก โดยในนโยบายใหม่นี้มีสาระสำคัญดังนี้

- **อัตราการเติบโตของเศรษฐกิจ** ในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 รัฐบาลจีนตั้งเป้าหมายการเติบโตของ GDP ไว้ที่ประมาณร้อยละ 7.0 ซึ่งปรับลดจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 จากเดิมตั้งเป้าหมายไว้ที่ร้อยละ 7.5 โดยเป้าหมายในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 นี้ มุ่งเน้นการสร้างเชื่อมั่นในการรักษาระดับอัตราการจ้างงานตลอดจนการลดภาระค่าใช้จ่ายที่มากเกินไปของรัฐบาลท้องถิ่น ทั้งนี้รัฐบาลมีแผนในการลดการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรต่างๆ ลงส่วนหนึ่งเพื่อมุ่งเน้นการลงทุนไปที่ระบบรถไฟของประเทศ ซึ่งจะสามารถกระตุ้นการบริโภคของประชาชนในประเทศได้อย่างค่อยเป็นค่อยไป

- **อุตสาหกรรมยุทธศาสตร์** รัฐบาลจีนมีนโยบายให้สิทธิพิเศษทางด้านภาษี และนโยบายสนับสนุนทางการเงินเพื่อพัฒนา 7 อุตสาหกรรมยุทธศาสตร์ (Strategic Emerging Industries: SEIs) ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่มีการคาดการณ์กันว่า จะกลายมาเป็นอุตสาหกรรมหลักที่ค้ำจุนเศรษฐกิจจีนในหลายสิบปีข้างหน้า โดยในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 รัฐบาลจีนได้เตรียมเงินอุดหนุนเพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมยุทธศาสตร์ดังกล่าวไว้มากกว่า 4 แสนล้านหยวน หรือประมาณ 2 ล้านล้านบาท ซึ่งอุตสาหกรรมทั้ง 7 ได้แก่

- อุตสาหกรรมเทคโนโลยีชีวภาพ
- อุตสาหกรรมเทคโนโลยีใหม่
- อุตสาหกรรมการผลิตเครื่องมือขั้นสูง
- อุตสาหกรรมอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม
- อุตสาหกรรมยานพาหนะที่ใช้พลังงานสะอาด
- อุตสาหกรรมวัสดุชนิดใหม่
- อุตสาหกรรมไอทีล้ำสมัย

- **การกระตุ้นการบริโภคภายในประเทศ** เหตุผลหนึ่งเพื่อเป็นการลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้ของประชากรในประเทศ โดยรัฐบาลจีนได้ดำเนินการไปแล้วบางส่วน

- **การยกระดับอุตสาหกรรม** การเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางอุตสาหกรรมเป็นเป้าหมายและนโยบายหลักของรัฐบาลจีนมาโดยตลอด โดยในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 นี้มีนโยบายที่จะส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมที่ใช้อุปกรณ์การผลิตที่มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย ซึ่งจะช่วยผลักดันให้อุตสาหกรรมจีนบรรลุเป้าหมายในการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถยกระดับอุตสาหกรรมการผลิตได้มากยิ่งขึ้น

- **เป้าหมายด้านเศรษฐกิจ** การขยายตัวทางเศรษฐกิจ ซึ่งพิจารณาจาก GDP ที่เพิ่มร้อยละ 7 ต่อปี การรักษาระดับอัตราเงินเฟ้อที่ไม่เกินร้อยละ 4.0 การเพิ่มตำแหน่งงานจำนวน 45 ล้านตำแหน่ง อัตราการว่างงานไม่เกินร้อยละ 4.6 การขาดดุลบัญชีเดินสะพัดไม่เกิน 9 แสนล้านหยวน อัตราการเพิ่มปริมาณเงินหมุนเวียนในระบบ (M2) ร้อยละ 16 การสร้างมูลค่าเพิ่มในอุตสาหกรรมขั้นปลาย (บริการ) ใน GDP อีกร้อยละ 4.0 การสร้างมูลค่าเพิ่มในอุตสาหกรรมยุทธศาสตร์หลักคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8.0 เน้นสนับสนุนการลงทุนจากต่างประเทศในอุตสาหกรรมเกษตรสมัยใหม่ เทคโนโลยีและอุตสาหกรรมรักษ์สิ่งแวดล้อม ตั้งเป้าหมายเพิ่มรายได้สุทธิต่อประชากรไม่ต่ำกว่าร้อยละ 7.0 ต่อปี ตลอดจนมีนโยบายปรับเปลี่ยนเมืองทางชายฝั่งทะเลจากโรงงานอุตสาหกรรมของโลก (World's Factory) เป็นศูนย์บริการงานวิจัยและพัฒนาการผลิตขั้นสูง (Hubs of Research and Development)

- *เป้าหมายด้านสังคม* การยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนและการให้บริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียม ควบคุมจำนวนประชากรให้ต่ำกว่า 1,390 ล้านคน กำหนดอัตราของประชากรอาศัยในเมืองไว้ที่ร้อยละ 51.5 สร้างรถไฟความเร็วสูงมีระยะทาง 45,000 กิโลเมตร สร้างสนามบินแห่งใหม่ในกรุงปักกิ่งซึ่งจะแล้วเสร็จในปี 2558 สร้างที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อยจำนวน 36 ล้านหน่วย สร้างความเชื่อมโยงในการทางพิเศษให้มีระยะทาง 83,000 กิโลเมตร นอกจากนี้ยังส่งเสริมโครงการพัฒนา ด้านสังคม การศึกษา การวิจัย พัฒนาศิลปวัฒนธรรม การกีฬาสุขภาพให้มากขึ้น การส่งเสริมอนุรักษ์และรักษาทรัพยากร การส่งเสริมการพัฒนาพลังงานทางนิวเคลียร์อย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย การให้ความสำคัญกับโรงงานพลังน้ำในภาคตะวันตกเฉียงใต้ของประเทศ

- *เป้าหมายด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี* ทำการเพิ่มงบประมาณวิจัยและพัฒนา ให้ได้ร้อยละ 2.2 ของ GDP จากเดิมร้อยละ 1.75 ซึ่งจะสอดคล้องกับเป้าหมายของรัฐบาลจีนที่จะปรับเปลี่ยนเมืองด้านตะวันออกชายฝั่งทะเลจากการเป็นโรงงานอุตสาหกรรมของโลก (World's Factory) เป็นศูนย์กลางในการวิจัยและพัฒนา (Hubs of R&D) และเพิ่มจำนวนสิทธิบัตรสิ่งประดิษฐ์ให้ได้ 3.3 สิทธิบัตรต่อประชากร 10,000 คน จากเดิมอยู่ที่ 1.7 สิทธิบัตรต่อประชากร 10,000 คน

- *เป้าหมายด้านวัฒนธรรม* จีนให้ความสำคัญระดับสูงในเชิงยุทธศาสตร์ที่จะใช้วัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและเชื่อมโยงการค้าและพาณิชย์

- *เป้าหมายด้านการเงิน* การปฏิรูประบบอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินเป็นระบบลอยตัว มาตรการบริหารจัดการเงินทุนสำรองระหว่างประเทศให้มีความเสี่ยงลดลงและทำให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้น นโยบายการปฏิรูประบบธนาคารพาณิชย์ การปฏิรูปธนาคารของรัฐเป็นนโยบายสำคัญ

นอกจากนี้คณะผู้นำจีนชุดใหม่ได้เปิดเผยเกี่ยวกับการปฏิรูปการเมืองและเศรษฐกิจแบบตลาด ซึ่งมีแผนและนโยบายต่อประเทศจีน เมื่อ 10 มีนาคม 2556 ดังต่อไปนี้

4.5.2 แผนและนโยบายต่อประเทศจีน มีดังนี้

- *ยกเลิกกระทรวงการรถไฟ* โดยโอนอำนาจหน้าที่ด้านการวางแผนและนโยบาย การส่งเสริมการรถไฟภายใต้กระทรวงคมนาคมและขนส่ง โดยจะโอนอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานให้แก่สำนักงานการรถไฟแห่งชาติที่จัดตั้งขึ้นใหม่ ส่วนหน้าที่ด้านธุรกิจเป็นของบริษัทการทางรถไฟ (China Railway Corporation)

- *จัดตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลสาธารณสุขและวางแผนครอบครัวแห่งชาติ* (National Health and Family Planning Commission) โดยควบกระทรวงสาธารณสุข (Health Ministry) กับคณะกรรมการกำกับดูแลวางแผนประชากรและวางแผนครอบครัวแห่งชาติ (The National Population and Family Planning Commission) เข้าด้วยกัน

- *ยกระดับและฐานะของสำนักงานอาหารและยาจีน* ให้เป็นกองกลางอาหารและยา (General Administration) เพื่อปรับปรุงมาตรฐานความปลอดภัยอาหารและยาแก่ชาวจีน

- *ควบสองหน่วยงานที่ดูแลกำกับด้านสื่อ* คือ กองกลางดูแลสื่อและสิ่งพิมพ์ (the General Administration of Press and Publication) และสำนักงานวิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ (the State Administration of Radio, Film and Television) เพื่อกำกับดูแลสื่อสิ่งพิมพ์ สถานีวิทยุ โทรทัศน์

- **ปรับโครงสร้างสำนักงานบริหารทางทะเลสูงสุด (Oceanic Administration)** เพื่อยกระดับการบังคับใช้กฎหมายทางทะเลและเขตน่านน้ำให้เข้มงวดขึ้น ตลอดจนเพื่อปกป้องอธิปไตยเหนือน่านน้ำของจีน

- **ปรับโครงสร้างสำนักงานพลังงานแห่งชาติ (the National Energy Administration)** เพื่อกำกับดูแลกฎระเบียบในกลุ่มพลังงาน

4.5.3 แผนงานปฏิรูปหน่วยงานรัฐบาล มีดังนี้

- **ลดขั้นตอนความซับซ้อนในการพิจารณาและอนุมัติโครงการลงทุน** เพื่อลดความยุ่งยากและต้นทุนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้นักลงทุนได้รับบริการที่ง่ายขึ้นและเป็นเอกเทศในการลงทุน

- **แยกหน่วยงานส่งเสริมอุตสาหกรรม (Industrial Associations) กับหอการค้าจีน (Chambers of Commerce) ออกจากหน่วยงานกลาง** เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและประสานงานเพิ่มพูนความสำคัญในอุตสาหกรรมนั้น

- **เพิ่มงบประมาณให้แก่รัฐบาลท้องถิ่น** ในนโยบายที่สนับสนุนสถานะการคลังในท้องถิ่นแข็งแกร่งขึ้นเท่านั้น

- **รวบหน่วยงาน สถาบัน** ที่มีหน้าที่หรือเอกลักษณ์ใกล้เคียงกันเข้าเป็นหน่วยงานเดียวกัน อาทิเช่น หน่วยงานที่ดิน เคหะ ป่าไม้ รวมเป็นหน่วยงานเดียวกัน

- **ลดบทบาทอุตสาหกรรมผูกขาด** อันทำให้การหมุนเวียนสินค้าและบริการหยุดชะงัก และเปิดตลาดเสรีการค้าในประเทศให้มีการแข่งขันยุติธรรมยิ่งขึ้น

- **เพิ่มงบประมาณจัดซื้อบริการ** ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนองค์กรเพื่อสังคม ด้านยารักษาโรคสุขภาพ การศึกษา วัฒนธรรม และการติดต่อสื่อสาร

- **จัดตั้งหน่วยงานอสังหาริมทรัพย์** เพื่อรักษาความปลอดภัยในการทำรายการด้านอสังหาริมทรัพย์

4.5.4 ผลการทำงานที่ประสบความสำเร็จของรัฐบาลในปี 2556 มีดังนี้

- มูลค่า GDP เพิ่มขึ้นเป็น 56.9 ล้านล้านหยวน เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 7.7 เมื่อเทียบกับของปีก่อน สัดส่วน GDP ของพื้นที่ตอนกลางและซีกตะวันตกของจีนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ค่าเฉลี่ยเงินเฟ้ออยู่ที่ร้อยละ 2.6 อัตราการว่างงานในเมืองอยู่ที่ร้อยละ 4.1 มีการสร้างงานถึง 13.1 ล้านตำแหน่ง ซึ่งนับเป็นสถิติใหม่ และมูลค่าการค้าระหว่างประเทศของจีนทะลุหลัก 4 ล้านล้านเหรียญสหรัฐฯ ทำให้จีนก้าวแซงสหรัฐฯ ขึ้นเป็นประเทศที่ทำการค้าระหว่างประเทศมากเป็นอันดับ 1 ของโลก

- รายได้ประชาชนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จำแนกเป็นรายได้ของคนในเขตเมืองเพิ่มขึ้นร้อยละ 7 และคนในชนบทเพิ่มขึ้นร้อยละ 9.3 เมื่อเทียบกับปีก่อน ขณะเดียวกันจำนวนผู้ยากไร้ในชนบทลดลงถึง 16.5 ล้านคนจากปีก่อน ขณะที่ผลกำไรภาคธุรกิจและรายได้ของรัฐบาลเพิ่มขึ้นราวร้อยละ 10

- การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม โดยดัชนีพหิมิติผลิตรวมราว 600 ล้านตัน เพิ่มขึ้นต่อเนื่องเป็นปีที่ 10 ภาคบริการขยายตัวร้อยละ 46.1 ทำให้สัดส่วนของภาคบริการต่อ GDP สูงกว่าภาคอุตสาหกรรมเป็นครั้งแรก นอกจากนี้สัดส่วนของ GDP ของพื้นที่ภาคกลางและซีกตะวันตกของจีนก็เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐบาลที่ต้องการลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจในแต่ละภูมิภาค

- การลดขั้นตอน เพิ่มการอำนวยความสะดวก และลดค่าธรรมเนียมในการดำเนินธุรกิจ ทำให้จำนวนกิจการจดทะเบียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 27.6 และให้ความสำคัญกับพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) และนวัตกรรมทางการเงิน (Financial Innovation) เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนแก่กิจการขนาดเล็กและขนาดเล็มากของจีนเพื่อแก้ไขปัญหาการปล่อยเงินกู้ในระบบ

5. ระบบสาธารณูปโภคโครงสร้างพื้นฐาน

5.1 การคมนาคม

รัฐบาลจีนได้ริเริ่มโครงการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่งมายาวนานและต่อเนื่อง จนในปัจจุบันจีนสามารถพัฒนาระบบโครงข่ายการขนส่งได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นการขนส่งทางบก การขนส่งทางน้ำ การขนส่งทางอากาศ ตลอดจนการวางระบบการขนส่งในรูปแบบอื่นๆ สำหรับการขนส่งสินค้าและพลังงาน อาทิ โครงการวางท่อก๊าซระหว่างจีนและสหภาพพม่า เป็นต้น โดยแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2554-พ.ศ. 2558) กระทรวงคมนาคมของจีนวางแผนใช้จ่ายงบประมาณ 6.2 ล้านล้านหยวนเพื่อยกระดับสาธารณูปโภคด้านการขนส่ง โดยวางแผนก่อสร้างทางหลวงเพิ่มระยะทางเป็น 108,000 กิโลเมตร ก่อสร้างทางรถไฟความเร็วสูงเพิ่มระยะทางเป็น 45,000 กิโลเมตร ก่อสร้างเชื่อมโยงทางพิเศษเพิ่มระยะทางเป็น 83,000 กิโลเมตร

การคมนาคมขนส่งทางบก เป็นรูปแบบการขนส่งหลักภายในประเทศของจีนที่ใช้ในการคมนาคมขนส่งสินค้า รัฐบาลจีนได้ให้ความสำคัญแก่การขนส่งทางบกเป็นอย่างมาก ดังเห็นจากการดำเนินการก่อสร้างสะพานขนาดใหญ่หลายแห่ง อาทิ สะพานข้ามอ่าวหางโจวเชื่อมตอนครเซียงไฮ้และเมืองหนิงปอ ซึ่งจะช่วยลดระยะเวลาการเดินทางระหว่างท่าเรือที่สำคัญทั้งสองแห่งของจีน โดยมูลค่ารวมของอุตสาหกรรมโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับถนนและสะพานในปี 2556 คิดเป็น 20.38 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ซึ่งเติบโตจากปีก่อนหน้าร้อยละ 14.1¹³

การคมนาคมทางน้ำ รัฐบาลจีนได้มีการพัฒนาการคมนาคมทางน้ำและดำเนินการก่อสร้างท่าเรือขนส่งน้ำมันและถ่านหิน และช่องทางเดินเรือน้ำลึกหลายแห่ง โดยมูลค่าของอุตสาหกรรมโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับท่าเรือและการขนส่งสินค้าทางน้ำในปี 2556 คิดเป็น 8.89 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 9.9

การคมนาคมทางอากาศ เป็นเส้นทางที่ชาวจีนเลือกใช้ขนส่งสินค้าน้อยที่สุดในบรรดากการขนส่งรูปแบบอื่น รัฐบาลจีนจึงได้เร่งการลงทุนในท่าอากาศยานทั่วประเทศ เพื่อเร่งกระจายความเจริญไปสู่ท้องถิ่นต่างๆ และสอดคล้องกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ เพื่อบริการปริมาณการสัญจรทางอากาศที่เพิ่มขึ้น โดยรัฐบาลมีเป้าหมายในการสร้างสนามบินแห่งใหม่ 45 แห่ง ซึ่งจะทำให้จีนมีสนามบินรวมมากกว่า 220 แห่งภายในปี 2558 โดยมูลค่ารวมของอุตสาหกรรมโครงสร้างพื้นฐานเกี่ยวกับท่าอากาศยานและอากาศยานในปี 2556 คิดเป็น 2.59 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 9.9

13 Business Monitor. *BMIComparativeData*. [Online]. Available from: <https://bmo.businessmonitor.com/data/datatool?iso=CN>. [15 August 2014].

การขนส่งท่อก๊าซและท่อน้ำมัน มีความยาวท่อ 83,300 กิโลเมตร สามารถขนส่งก๊าซและน้ำมันได้จำนวน 570.73 ล้านตันหรือคิดเป็นร้อยละ 1.54 ของการขนส่งสินค้าทั้งหมด

การคมนาคมขนส่งทางรถไฟ ยังเป็นรูปแบบการขนส่งที่สำคัญและประหยัดอีกรูปแบบหนึ่งของประเทศจีน เนื่องจากจีนเป็นประเทศที่มีขนาดใหญ่และมีปริมาณการขนส่งผู้โดยสารและสินค้าเป็นจำนวนมาก โดยมูลค่าอุตสาหกรรมโครงสร้างพื้นฐานเกี่ยวกับรถไฟในปี 2556 เป็น 42.24 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาร้อยละ 8.0

โดยรูปแบบการให้บริการในระบบรางที่รัฐบาลจีนได้ดำเนินการสนับสนุนและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง คือ รถไฟความเร็วสูงซึ่งสามารถทำความเร็วได้สูงถึง 380 กิโลเมตรต่อชั่วโมงสามารถเชื่อมโยงพื้นที่ต่างๆ ให้สามารถเดินทางถึงกันได้ภายในระยะเวลาอันสั้น โดยรัฐบาลจีนมีแผนในการขยายเส้นทางรถไฟความเร็วสูงให้ครอบคลุมพื้นที่สำคัญทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ สายเดินรถไฟความเร็วสูงระหว่างประเทศ (Cross-border services) ไปหลายจุดหมาย เช่น ฮองกง คาซัคสถาน เวียดนาม เกาหลีเหนือ รัสเซีย มองโกเลีย โปแลนด์

5.2 เทคโนโลยีการสื่อสาร

จากข้อมูลของ BMI¹⁴ พบว่า รายได้ของธุรกิจสื่อสารและไปรษณีย์ลดลง โดยในปี 2556 จำนวนครั้งของการใช้บริการโทรศัพท์บ้าน (Fixed Line) มีจำนวน 266,985 พันล้านครั้ง ลดลงร้อยละ 4.0 จากปีก่อนหน้า แต่ความนิยมใช้บริการอินเทอร์เน็ตและการให้บริการเครือข่าย 3G เพิ่มขึ้นในหมู่ชาวจีน ในปี 2556 ชาวจีนใช้บริการระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Mobile Phone) มีจำนวน 1,233.77 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.1 จากปีก่อนหน้า ในจำนวนนี้เป็นผู้ใช้บริการเครือข่าย 3G มีจำนวน 417.33 ล้านคน เพิ่มขึ้นร้อยละ 78.8 จากปีก่อนหน้า

ประเทศจีนมีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในปี 2556 ทั้งสิ้น 576.55 ล้านคน ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.3 จากปีก่อนหน้า 2555 และมีผู้สมัครใช้บริการบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตในปี 2556 จำนวนเพิ่มขึ้นเป็น 188.91 ล้านคน ขยายตัวร้อยละ 7.8 จากปีก่อนหน้า 2555 แสดงให้เห็นว่า การเปลี่ยนแปลงในเทคโนโลยีการสื่อสารทันสมัยขึ้นแทนระบบสื่อสารแบบดั้งเดิมช่วยลดค่าใช้จ่ายด้านการสื่อสารของชาวจีนลงอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ยังพบโอกาสขยายตัวของตลาดการให้บริการเครือข่าย 3G และบริการบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ตได้รับความนิยมในจีนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยนิตยสาร Forbes กล่าวว่า จีนเป็นตลาดที่มีผู้ใช้อุปกรณ์สมาร์ทโฟนเป็นอันดับหนึ่งของโลก อุปสงค์สมาร์ทโฟนเพิ่มขึ้นตามจำนวนคนชั้นกลางของจีนที่มีมากขึ้น อย่างไรก็ตาม อุปสงค์สมาร์ทโฟนจะเพิ่มสูงขึ้นอีกในอนาคต เนื่องจากประเทศจีนกำลังจะเปิดให้บริการ 4G ในปี 2557 ซึ่งจะส่งผลให้เทคโนโลยีการสื่อสารของประเทศจีนพัฒนาไปอีกขั้นหนึ่ง¹⁵

14 Business Monitor. *BMI Comparative Data*. [Online]. Available from: <https://bmo.businessmonitor.com/data/datatool>. [15 August 2014].

15 Forbes. *“China Telecom Sees Strong Profit Growth On Cost Controls And Industry-Leading 3G Penetration”*. [Online]. Available from: <http://www.forbes.com/sites/greatspeculations/2013/11/07/china-telecom-sees-strong-profit-growth-on-cost-controls-and-industry-leading-3g-penetration/>. [18 Aug 2014].